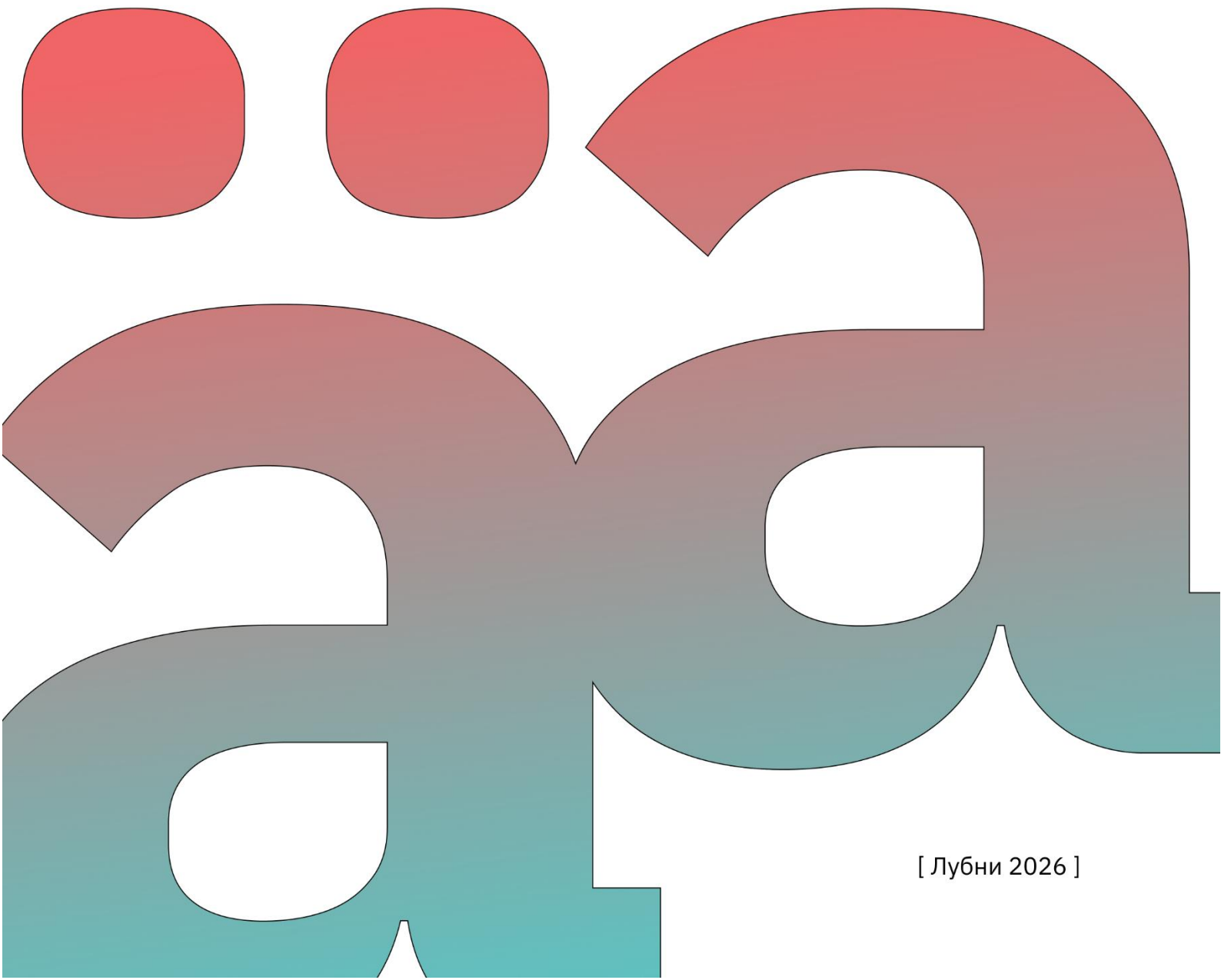

[Н. Л. Юган]
[О. Є. Юніна]

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА (ВИРОБНИЧА)

[методичні рекомендації для здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти]

[Лубни 2026]

**ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Н. Л. ЮГАН,

О. Є. ЮНІНА

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА (ВИРОБНИЧА)

**Методичні рекомендації для здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти
галузей знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки,
А Освіта,
спеціальностей В 11 Філологія (за спеціалізаціями),
А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Лубни 2026

УДК 378.147:37.091.33-051:81'243
ББК 74.58я73 + 80р30я73
Ю 15

*Рекомендовано до друку Вченою радою Луганського національного
університету імені Тараса Шевченка (протокол № 11 від
«29» травня 2026 р.)*

Рецензенти:

Ісакова Є. П., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов і перекладу, Державний університет «Київський авіаційний інститут».

Шпетна С. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри літературознавства і східної філології, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Юган Н. Л., Юніна О. Є Асистентська практика (виробнича). Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузей знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, А Освіта, спеціальностей В 11 Філологія (за спеціалізаціями), А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Лубни : ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2026. 59 с.

Методичні рекомендації з асистентської практики (виробничої) спрямовані на забезпечення ефективної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти до професійної діяльності у сфері філології та середньої освіти. Видання має на меті сформулювати у здобувачів цілісне уявлення про зміст, організацію та специфіку проходження асистентської практики, розвинути практичні навички педагогічної, навчально-методичної та науково-організаційної роботи у закладах вищої та середньої освіти. У рекомендаціях окреслено основні завдання практики, її етапи, вимоги до звітної документації, критерії оцінювання результатів, а також подано зразки оформлення звітних матеріалів. Особливу увагу приділено формуванню професійних компетентностей, зокрема здатності до планування та проведення занять, аналізу навчального процесу, застосування сучасних освітніх технологій та рефлексії власної педагогічної діяльності. Видання призначене для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузей знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» та А «Освіта» спеціальностей В 11 «Філологія» (за спеціалізаціями) та А4 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями).

© Юган Н. Л., Юніна О. Є., 2026
© ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса
Шевченка», 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
-------------------	----------

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ (ВИРОБНИЧОЇ)

1.1. Загальні положення. Мета і завдання практики.....	8
1.2. Організація та зміст асистентської практики.....	11
1.3. Особливості аналізу навчально-методичної документації організації навчального процесу у вищій школі.....	13
1.4. Схема аналізу підручника та інших навчально-методичних джерел, впроваджених у освітній процес у ЗВО	15

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Методичні рекомендації щодо проведення лекції.....	17
2.2. Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття.....	19
2.3. Методичні рекомендації щодо проведення едвайзерської години.....	20
2.4. Вимоги до складання звітної документації з асистентської практики.....	21
2.5. Форми і методи контролю, критерії оцінювання практики.....	24
2.6. Список використаної літератури.....	28

ДОДАТКИ

1. Розписка магістранта про проходження інструктажу з техніки безпеки.....	33
2. Схема аналізу НМК з іноземної мови / літератури	34
3. Схема аналізу Робочої навчальної програми з практики усного та писемного мовлення (ПУПМ).....	35
4. Схема аналізу силабусу та анотації вибіркової дисципліни.....	37
5. Схема аналізу підручника.....	38
6. Схема аналізу відвіданої магістрантом лекції	40
7. Схема аналізу відвіданого магістрантом практичного заняття.....	41
8. Схема аналізу відвіданої магістрантом едвайзерської години	42
9. План-конспект прочитаної лекції.....	43
10. Самоаналіз прочитаної лекції.....	45
11. План-конспект проведеного практичного заняття	47
12. Самоаналіз проведеного практичного заняття.....	49

13.План-конспект проведеної едвайзерської години.....	51
14.Самоаналіз проведеної едвайзерської години.....	53
15.Самоаналіз асистентської практики.....	55
16.Характеристика на магістранта-практиканта.....	57

ВСТУП

Асистентська практика (виробнича) є невід'ємною складовою професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузей знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» та А «Освіта» спеціальностей В 11 «Філологія» (за спеціалізаціями) та А4 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями). Вона спрямована на інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, отриманих у процесі навчання, та формування готовності магістрантів до самостійної професійної діяльності у сфері викладання, науково-методичної та організаційної роботи.

Асистентська практика передбачає залучення магістрантів до освітнього процесу закладів вищої освіти, що сприяє формуванню професійної ідентичності майбутнього фахівця, розвитку педагогічного мислення, рефлексивних умінь і здатності до прийняття обґрунтованих рішень у типових і нестандартних професійних ситуаціях. Особлива увага приділяється опануванню сучасних освітніх технологій, методик викладання філологічних дисциплін, організації навчального процесу та ефективної комунікації з усіма учасниками освітнього середовища.

Предметом асистентської практики (виробничої) є професійна діяльність магістранта як майбутнього викладача та/або вчителя, що охоплює планування й проведення навчальних занять, участь у методичній роботі, аналіз освітнього процесу, розроблення навчально-методичних матеріалів, а також здійснення елементів науково-дослідної діяльності. Практика орієнтована на формування здатності поєднувати теоретичні знання з практичними навичками, критично оцінювати власну діяльність і вдосконалювати професійну компетентність.

Методичні рекомендації структуровано відповідно до основних етапів проходження практики та вимог освітньо-професійних програм. Видання містить опис мети й завдань практики, її змістових компонентів, організаційних форм і методів роботи, вимог до оформлення звітної документації, а також критерії оцінювання результатів діяльності магістрантів. Особливу увагу приділено питанням академічної доброчесності, педагогічної етики та професійної відповідальності.

Самостійна робота магістрантів у межах практики передбачає підготовку до проведення занять, розроблення навчально-методичних матеріалів, аналіз і самоаналіз педагогічної діяльності, підготовку звіту та інших форм підсумкової документації. Така діяльність сприяє розвитку аналітичного мислення, здатності до самоосвіти, професійної рефлексії та безперервного самовдосконалення.

Асистентська практика (виробнича) перебуває у тісному міждисциплінарному зв'язку з курсами педагогіки вищої школи, методики викладання фахових дисциплін, психології, сучасних освітніх технологій, а також із філологічними та літературознавчими дисциплінами. Вона забезпечує

практичну реалізацію набутих знань і виступає важливим етапом формування професійної компетентності майбутніх викладачів і вчителів.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, керівників практики, науково-педагогічних працівників і всіх учасників освітнього процесу, залучених до організації та проведення асистентської практики (виробничої).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ (ВИРОБНИЧОЇ)

1.1. Загальні положення. Мета і завдання практики

Асистентська практика (виробнича) є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Практика є логічним завершенням теоретичного навчання та спрямована на інтеграцію теоретичних знань магістрантів у реальну педагогічну площину. Базою практики є кафедра іноземних мов Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» або інші заклади вищої освіти, з якими укладено відповідні договори. Практика сприяє переходу магістранта від ролі студента до ролі асистента викладача, здатного до самостійного ведення навчальних занять.

1.1.1. Зміст та напрями діяльності

Навчальна робота. Проведення практичних та семінарських занять з філологічних дисциплін, опанування методики викладання іноземних мов та використання інноваційних технологій (дистанційне навчання, мультимедійні засоби).

Методична робота. Розроблення навчально-методичних матеріалів (робочих планів, тестів, опорних конспектів, завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти).

Науково-організаційна робота. Участь у засіданнях кафедри іноземних мов, наукових конференціях, заходах з професійної орієнтації та організація позааудиторної роботи зі здобувачами вищої освіти.

1.1.2. Права та обов'язки магістранта

Магістрант має право:

- отримувати консультативну допомогу від керівників практики від кафедри;
- користуватися бібліотечним фондом, інформаційними ресурсами та матеріально-технічною базою ЛНУ імені Тараса Шевченка;
- пропонувати власні інноваційні методики проведення занять за погодженням із викладачем-наставником або керівником практики.

Магістрант зобов'язаний:

- до початку практики надати керівникові підписаний документ про проходження інструктажу з техніки безпеки, одержати від нього консультації щодо оформлення всіх необхідних документів та бути присутніми на настановчій конференції;
- своєчасно прибути на базу практики;

- вивчити правила охорони праці й безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії та правила внутрішнього розпорядку на базі практики й суворо дотримуватися їх;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, а також вказівки керівників від кафедри та від бази практики;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- не пізніше ніж через сім днів після завершення практики подати звітну документацію керівникові й захистити звіт з практики на підсумковій конференції відповідно до розкладу.

Відповідно до п. 4.6 та 4.7 **Положення** про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», **результати практики можуть бути перезараховані** таким категоріям здобувачів:

- Здобувачам освіти за заочною формою або за індивідуальним графіком за денною формою, які не менше одного року працюють на посаді, що відповідає обраній спеціальності та здобуваному рівню кваліфікації. Перезарахування здійснюється на підставі особистої заяви та відповідних документів (копії трудової книжки або витягу з реєстру застрахованих осіб, характеристики з рекомендованою оцінкою).

- Здобувачам, які беруть участь у програмах академічної мобільності та пройшли практику в інших закладах освіти (в Україні або за кордоном). Результати зараховуються згідно з процедурою визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної освіти, та положенням про академічну мобільність.

1.1.3. Етика та професійний розвиток

У ході практики магістранти демонструють готовність до безперервного професійного розвитку через вивчення сучасних освітніх стандартів та психолого-педагогічної взаємодії з учасниками освітнього процесу. Педагогічна комунікація в межах практики базується на взаємоповазі, підтримці інклюзивності та толерантності.

1.1.4. Контроль та оцінювання

Результати практики оцінюються на основі якості проведених занять, рівня підготовки методичних матеріалів та змістовності фінального звіту. Критерії оцінювання включають здатність магістранта до критичної рефлексії своєї роботи та активність у науково-методичному житті кафедри.

1.1.5. Мета та завдання асистентської практики (виробничої)

Метою асистентської практики (виробничої) є формування у магістрантів цілісної системи професійних умінь і навичок педагогічної діяльності, розвиток здатності до самостійного планування, організації та реалізації освітнього процесу, а також набуття досвіду викладання, методичної та науково-організаційної роботи у закладах освіти.

Основними завданнями практики є:

- ознайомлення зі структурою та організацією освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- формування вмінь планувати, організовувати та проводити навчальні заняття відповідно до сучасних освітніх стандартів;
- опанування методик викладання філологічних дисциплін і застосування інноваційних освітніх технологій;
- розвиток навичок педагогічної комунікації та взаємодії з учасниками освітнього процесу;
- набуття досвіду розроблення навчально-методичних матеріалів;
- формування здатності до аналізу й самоаналізу педагогічної діяльності;
- залучення до науково-методичної та організаційної роботи кафедри іноземних мов ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;
- розвиток умінь дотримання принципів академічної доброчесності та педагогічної етики;
- формування готовності до безперервного професійного розвитку.

У результаті проходження практики магістранти знатимуть:

- організаційні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- сучасні методики викладання філологічних дисциплін;
- принципи планування та проведення навчальних занять;
- вимоги до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- основи педагогічної етики та академічної доброчесності;
- особливості професійної діяльності викладача та вчителя.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти вмітимуть:

- планувати та проводити навчальні заняття різних типів;
- застосовувати сучасні освітні технології у викладанні;
- розробляти навчально-методичні матеріали;
- аналізувати ефективність навчального процесу та здійснювати самоаналіз власної діяльності;
- ефективно комунікувати з учасниками освітнього процесу;
- організовувати навчальну діяльність здобувачів освіти;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності;

- дотримуватися професійної етики та академічної доброчесності.

1.1.6. Програмні результати навчання та компетентності.

Проходження асистентської практики (виробничої) сприяє формуванню інтегральної, загальних і фахових компетентностей, зокрема здатності розв'язувати складні професійні завдання у сфері освітньої та філологічної діяльності, застосовувати сучасні методики викладання, організовувати освітній процес, здійснювати ефективну комунікацію та забезпечувати власний професійний розвиток.

Практика забезпечує досягнення програмних результатів навчання, пов'язаних із умінням організовувати та оцінювати освітній процес, застосовувати інноваційні технології, аналізувати педагогічну діяльність, працювати в команді та діяти в умовах сучасного освітнього середовища.

1.2. Організація та зміст асистентської практики

Організація та проведення асистентської практики (виробничої) визначається Законом України „Про вищу освіту” (Стаття 51), Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України та Положенням про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Асистентська практика (виробнича) проводиться для магістрантів денної та заочної форм навчання на кафедрах ЗВО України, де викладаються іноземні мови. Асистентська практика триває 4 тижні. Магістранти-практиканти перебувають на кафедрі кожен день по 6 годин, організовують свою діяльність, виконують Правила внутрішнього розпорядку та розпорядження адміністрації ЗВО та керівників практики.

Попередня підготовка до асистентської практики (виробничої) магістрантів передбачає виконання таких етапів:

1. Проходження повного медичного обстеження (з 2022 р. у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії в Україну ця вимога замінена обов'язковим проходженням інструктажу з техніки безпеки та підписанням відповідного документа).

2. Відвідання настановчої конференції, на якій керівник практики від кафедри іноземних мов та методисти оголошують строки, етапи практики, порядок її проходження, а також вимоги щодо оформлення результатів практики.

3. Проходження інструктажу про порядок проведення асистентської практики (виробничої) та з техніки безпеки.

Керівник практики готує наказ про направлення магістрантів на асистентську практику (виробничу), у якому визначено термін і базу практики

та методистів; проводить настановчу конференцію, на якій ознайомлює магістрантів із основними завданнями практики, умовами організації та порядком проходження практики, вимогами до оформлення її результатів і формою звітності; проводить інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; здійснює керівництво і контроль за її проведенням; звітує на засіданнях кафедри про виконання програми практики; підводить підсумки, аналізує виконання програм практики та проводить залік.

Керівниками та методистами практики призначаються провідні фахівці кафедри іноземних мов Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Керівники практики зобов'язані відвідувати заняття магістрантів (фахові дисципліни); здійснювати контроль за виконанням програми практики та строками її проведення; проводити консультації та надавати методичну допомогу магістрантам під час проходження практики; інформувати магістрантів про порядок надання звітної документації про практику; оцінювати результати практики магістрантів, приймати звітну документацію, писати характеристику.

Магістранти ЗВО при проходженні практики зобов'язані до початку практики відвідати настановчу конференцію; своєчасно прибути на базу практики; у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників та методистів; дотримуватися правил внутрішнього розпорядку кафедри, виконувати розпорядження адміністрації й керівників практики; відвідувати консультації викладачів, доцентів, професорів, заняття яких вони відвідують, та методистів; повідомляти методистам про всі зміни в розкладі занять та позанавчальних заходів; нести відповідальність за виконану роботу; своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

Базою практики визначена профільна кафедра Луганського національного університету імені Тараса Шевченка – іноземних мов або інші заклади вищої освіти, з якими укладено відповідні договори.

Для зарахування результатів асистентської практики (виробничої) не пізніше ніж через сім днів після закінчення практики магістрант має надати керівникові практики наступну звітну документацію, оформлену відповідно до вимог, установлених програмою практики:

1. Аналіз навчально-методичного комплексу (НМК).
2. Аналіз робочої навчальної програми.
3. Аналіз силабусів та анотацій трьох вибіркових дисциплін.
4. Аналіз підручника.
5. Аналіз двох лекцій, відвіданих магістрантом.
6. Аналіз двох практичних занять, відвіданих магістрантом.
7. Аналіз відвіданої магістрантом едвайзерської години.
8. Плани-конспекти двох проведених лекцій.
9. Самоаналіз двох проведених лекцій.

10. Плани-конспекти двох проведених практичних занять.
11. Самоаналіз двох проведених практичних занять.
12. План-конспект проведеної едвайзерської години.
13. Самоаналіз проведеної едвайзерської години.
14. Самоаналіз асистентської практики.

УВАГА! Участь у студентській науково-практичній конференції є добровільною, проте рекомендованою. За результатами виступу або публікації нараховується 10 додаткових балів.

1.3. Особливості аналізу навчально-методичної документації організації навчального процесу у вищій школі

Аналіз **навчально-методичної документації** (НМД) є ключовим етапом управління якістю освіти у вищій школі. Це системне дослідження того, як спроектований освітній процес і чи відповідає він сучасним вимогам ринку праці та стандартам.

Головна особливість аналізу **навчально-методичного комплексу** (НМК) у вищій школі сьогодні – це оцінка його інтерактивності та сервісності. Якісний комплекс має не просто «зберігати інформацію», а бути зручним навігатором, який веде здобувача від нульового рівня знань до формування професійної компетентності. Основна мета аналізу НМК – з'ясувати, чи достатньо наявних матеріалів, щоб здобувач міг успішно завершити курс, навіть працюючи самостійно.

Навчально-методичний комплекс дисципліни (НМК) – це системно організований набір документів, матеріалів та засобів навчання, що забезпечують повний цикл вивчення дисципліни: від формулювання цілей до контролю результатів навчання.

Призначення НМК:

1. Упорядкувати навчальний процес з певної дисципліни.
2. Забезпечити єдність вимог викладача й здобувачів.
3. Дати здобувачу вищої освіти можливість самостійної підготовки та контролю знань.
4. Інтегрувати сучасні освітні технології (електронні платформи, мультимедіа, тести тощо).

До складу НМК входять:

- 1) робоча програма дисципліни;
- 2) силабус (короткий опис курсу, його цілі, результати, теми, література);
- 3) навчально-методичні матеріали (лекції, презентації, методичні рекомендації);
- 4) практичні й семінарські завдання, тести, проєкти;

- 5) засоби контролю знань (питання, критерії оцінювання, залікові матеріали);
- 6) список обов'язкової та додаткової літератури;
- 7) електронні ресурси (платформи, відео, онлайн-курси).

Аналіз **Робочої навчальної програми (РНП)** – це критичний перегляд «архітектури» окремої дисципліни. Головна особливість сучасного аналізу РНП полягає у відході від простого переліку тем до результативно-орієнтованого підходу.

Ключові аспекти аналізу РНП

1. Структурна цілісність та логіка

Аналізується не лише наявність усіх розділів, а й внутрішній зв'язок між ними (Чи відповідає перелік попередніх дисциплін реальним знанням, необхідним для старту? Чи готує ця програма базу для наступних курсів? Чи достатньо часу виділено на складні теми (наприклад, практичні навички) порівняно з теоретичними лекціями?)

2. Матриця відповідності (компетентності та результати навчання) (Чи кожна компетентність, заявлена в програмі, підкріплена конкретною темою чи завданням? Чи забезпечує програма досягнення програмних результатів навчання (РН), визначених в освітній програмі спеціальності).

3. Наповнення та актуальність змісту (наскільки зміст враховує останні досягнення науки чи зміни в законодавстві/технологіях; чи не повторює програма зміст інших дисциплін кафедри).

4. Самостійна робота студентів (СРС)

Оскільки у вищій школі на СРС відводиться значна частина часу, аналіз має виявити:

- Чи є завдання для самостійної роботи чітко сформульованими?
- Чи передбачено методичну підтримку (літературу, відеоуроки, онлайн-платформи)?
- Чи не є обсяг СРС надмірним (перевантаження) або формальним (відсутність контролю).

Аналіз **силабусу** та **анотації** для **вибіркових дисциплін** має свою специфіку, оскільки ці документи виконують не лише інформаційну, а й «маркетингову» функцію. В умовах академічної свободи здобувач вищої освіти обирає курс, і саме ці документи мають переконати його, що дисципліна буде корисною для його кар'єри.

Вибіркова дисципліна – це навчальний курс, який здобувач обирає з переліку, запропонованого в межах освітньої програми. Її мета – надати здобувачам можливість індивідуалізувати траєкторію навчання, поглибити знання у певній галузі або здобути додаткові компетентності.

Силабус – це короткий навчально-методичний документ курсу, який презентує концепцію робочої програми дисципліни; містить мету, завдання, програмні результати навчання, розподіл тем і годин, опис форм контролю й

оцінювання, рекомендації щодо літератури та ресурсів. Силабус орієнтований на здобувача освіти і допомагає зрозуміти, чого очікувати від курсу.

Анотація – це короткий опис дисципліни, який пояснює зміст курсу; визначає його значення у межах освітньої програми; показує, які компетентності формуються; орієнтує здобувача при виборі.

1.4. Схема аналізу підручника та інших навчально-методичних джерел, впроваджених у освітній процес у ЗВО

Аналіз **підручника** та інших **навчально-методичних** джерел у закладах вищої освіти (ЗВО) суттєво відрізняється від аналізу шкільної літератури. У вищій школі підручник – це не просто джерело інформації, а інструмент для формування наукового світогляду та професійних компетенцій.

Ключові особливості аналізу.

1. Наукова та теоретична обґрунтованість

Першочергово підручник оцінюється як наукове видання:

- відповідність сучасній парадигмі;
- термінологічна чіткість;
- авторська концепція.

2. Дидактична адаптація

Особливість аналізу полягає у перевірці того, наскільки складний науковий текст пристосований для навчання:

- доступність викладу (матеріал має бути складним (відповідно до рівня ЗВО), але зрозумілим для самостійного опрацювання здобувачем);
- структурування (наявність ієрархії (розділи, параграфи), виділення ключових понять, резюме в кінці розділів);
- апарат засвоєння (наявність запитань для самоконтролю, які стимулюють не лише відтворення пам'яті, а й критичне мислення).

3. Практико-орієнтованість та професійна спрямованість

Для вищої школи важливо, щоб підручник готував до реальної роботи:

- кейс-метод (наявність практичних ситуацій, завдань з реального сектору філології, лінгвістики, педагогіки тощо);
- міжпредметні зв'язки (як підручник інтегрує знання з суміжних дисциплін);
- ілюстративний матеріал.

4. Аналіз допоміжних методичних джерел

Крім підручників, аналізуються посібники, практикуми та конспекти лекцій:

Тип джерела	Критерій аналізу
-------------	------------------

Навчальний посібник	Доповнює підручник вузькоспеціалізованою інформацією або новими кейсами.
Методичні вказівки	Оцінюється чіткість покрокових алгоритмів для виконання лабораторних чи курсових робіт.
Хрестоматія/Рідер	Актуальність підібраних першоджерел та наявність коментарів укладача.

5. Цифрові та інтерактивні особливості

- QR-коди та посилання (наявність лінків на додаткові відеоматеріали, бази даних або онлайн-симулятори);
- гіпертекстовість (якщо це електронний підручник, аналізується зручність навігації та пошуку);
- адаптивність до LMS (можливість інтеграції тестів та завдань підручника в систему Moodle або Google Classroom).

6. Дотримання академічної доброчесності

Це критичний аспект аналізу навчальних видань у ЗВО:

- Якість цитування (чи належним чином оформлені посилання на праці попередників);
- Список літератури (наявність джерел за останні 5 років та іноземних джерел);

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Методичні рекомендації щодо проведення лекції

У сучасній парадигмі української вищої освіти лекція залишається фундаментальним складником навчального процесу. Її ключова місія полягає у створенні концептуального базису для опанування студентами професійних компетенцій, а також у стимулюванні пізнавального інтересу до наукового пошуку. Етимологія терміна виходить до латинського *lectio* («читання»), що відображає середньовічну традицію колективного розбору текстів. Проте в ході еволюції лекція трансформувалася у потужний інструмент інтелектуального та особистісного впливу педагога на аудиторію.

Викладацька майстерність в організації лекційних занять кристалізується в міру накопичення практичного досвіду. Разом з тим, системне врахування методичних порад на початковому етапі сприяє запобіганню деструктивним помилкам і підвищує результативність першого педагогічного досвіду магістрантів-практикантів.

Успіх лекції прямо залежить від якості підготовки: матеріал потрібно не просто знати, а «прожити» й вільно ним володіти. Читання «з аркуша» є неефективним, оскільки воно руйнує емоційний зв'язок зі студентами та робить виклад монотонним. Без зорового контакту практикант не може відчувати настрій залу та вчасно скоригувати темп чи зміст заняття. Використовуйте конспект лише як дорожню карту – для дотримання структури, перевірки точних визначень або цифрових даних.

Лекція не повинна дублювати зміст підручників, оскільки це нівелює мотивацію здобувачів до самостійного опрацювання джерел. Натомість варто зосередитися на маловідомих фактах, інноваційних підходах та новітніх концепціях, які ще не встигли знайти відображення в офіційній навчальній літературі.

Магістрант-практикант не повинен прагнути до вичерпного висвітлення всієї теми за одну лекцію, адже це фізично неможливо. Його пріоритет – розставити акценти на ключових ідеях, сформулювати понятійний апарат та стимулювати здобувачів до розробки власних концепцій. Надмірна насиченість матеріалу термінами та фактами лише виснажує аудиторію, призводячи до механічного конспектування без усвідомлення змісту. Водночас важливо уникати й «інформаційного вакууму», оскільки змістовно порожня лекція провокує нудьгу та втрату інтересу до навчання.

Використання питань для стимулювання активності здобувачів має бути ретельно спланованим, оскільки спонтанні та непродумані запитання часто є педагогічно неефективними. Головне призначення діалогу під час лекції –

залучити аудиторію до спільного наукового пошуку та детального розбору ключових положень. Окремі типи запитань варто застосовувати як

інструмент діагностики: вони дозволяють оцінити якість засвоєння матеріалу, а також виявити особистий досвід та очікування здобувачів.

Успіх **лекційного заняття** залежить від дотримання гармонійної структури, що складається з трьох обов'язкових частин: вступної, основної та заключної. Кожна з них відіграє роль певного психологічного та когнітивного «містку», що веде здобувача від зацікавленості до глибокого розуміння предмета.

Вступна частина, попри свою стислість (5–10 хвилин), є стратегічно важливою для налаштування аудиторії. Вона розпочинається з візуалізації структури заняття – оголошення теми та плану, що допомагає студентам сформувати «ментальну карту» майбутньої роботи. Проте справжня майстерність лектора на цьому етапі виявляється в актуалізації матеріалу. Пояснюючи значущість теми для майбутньої професійної діяльності, магістрант-практикант перетворює абстрактне знання на особистісно значущий інструмент. Завершує вступ ретроспективний погляд: короткий зв'язок із попереднім матеріалом забезпечує тяглість освітнього процесу та готує ґрунт для сприйняття нових ідей.

Основна частина (65–70 хвилин) є змістовим ядром лекції. Її ефективність базується на чіткому структуруванні викладу через логічні блоки, що відповідають питанням плану. Важливим аспектом тут є акцентування – фокусування уваги слухачів на ключових термінах, фундаментальних законах та формулах, які складають каркас дисципліни. Проте теорія без доказовості залишається сухою. Саме тому використання реальних кейсів, статистичних даних та практичних прикладів не лише ілюструє наукові положення, а й розвиває критичне мислення здобувачів, демонструючи життєздатність наукових концепцій у реальному світі.

Заключна частина (5–10 хвилин) виконує функцію інтеграції та рефлексії. На цьому етапі відбувається підбиття підсумків, де магістрант-практикант формулює короткі, ємні висновки за кожним пунктом плану, допомагаючи здобувачам систематизувати отриману інформацію. Важливою складовою є стимулювання зворотного зв'язку через відповіді на запитання: це дозволяє усунути прогалини в розумінні та заохотити здобувачів до наукової дискусії. Лекція не завершується виходом викладача з аудиторії (також віртуальної) – вона продовжується у формі самостійної роботи. Надання рекомендацій щодо джерел та літератури для самоосвіти скеровує студента до поглибленого пошуку, перетворюючи лекцію на поштовх до саморозвитку.

Таким чином, трикомпонентна структура лекції є не лише формальною вимогою, а й перевіреним механізмом управління увагою та пізнавальною діяльністю. Лише за умови логічного поєднання вступу, доказової основи та змістовного фіналу лекція стає справжнім інструментом формування професійної компетентності сучасного фахівця.

2.2. Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття

Практичне заняття є важливою формою організації освітнього процесу у ЗВО, спрямованою на закріплення, поглиблення та практичне застосування теоретичних знань, отриманих під час лекційного курсу. У процесі проведення практичних занять магістрант-практикант формує та розвиває професійно-педагогічні вміння, зокрема здатність організовувати навчальну діяльність здобувачів освіти, застосовувати ефективні методи навчання, стимулювати пізнавальну активність та забезпечувати зворотний зв'язок.

Підготовка до практичного заняття передбачає чітке визначення його мети, яка має відповідати програмним результатам навчання та змісту навчальної дисципліни. Практикант повинен опрацювати робочу навчальну програму, силабус і відповідні навчально-методичні матеріали, визначити ключові питання заняття, дібрати навчальні завдання та форми роботи, які сприятимуть досягненню поставлених цілей.

Структура практичного заняття має бути логічно вибудованою та включати такі етапи: організаційний момент, актуалізацію опорних знань, постановку навчальних завдань, основну частину (виконання практичних завдань), узагальнення й систематизацію результатів, підбиття підсумків та оцінювання діяльності здобувачів освіти. Важливим є дотримання чіткої часової регламентації кожного етапу.

Основна частина заняття повинна бути орієнтована на активну діяльність студентів. Доцільно використовувати різноманітні методи навчання: аналіз текстів, дискусії, роботу в парах і групах, кейс-методи, проблемні завдання, інтерактивні вправи, презентації. Вибір методів залежить від специфіки навчальної дисципліни, рівня підготовки здобувачів освіти та поставлених дидактичних завдань.

Особливу увагу слід приділяти формуванню аналітичних і критичних умінь студентів, здатності аргументовано висловлювати власну думку, працювати з різними джерелами інформації, здійснювати інтерпретацію навчального матеріалу. Практикант має створювати умови для діалогічної взаємодії, підтримувати атмосферу відкритості, поваги та академічної доброчесності.

Ефективність практичного заняття значною мірою залежить від якості підготовлених навчально-методичних матеріалів. До них належать плани занять, роздаткові матеріали, тексти для аналізу, завдання різного рівня складності, мультимедійні презентації. Використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє підвищенню наочності та інтерактивності навчального процесу.

Важливим компонентом є оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Воно має бути об'єктивним, прозорим і відповідати визначеним критеріям. Доцільно поєднувати різні форми оцінювання: усне опитування, перевірку письмових завдань, тестування, взаємооцінювання та

самооцінювання. Практикант повинен надавати конструктивний зворотний зв'язок, спрямований на покращення результатів навчання.

Після проведення практичного заняття магістрант здійснює самоаналіз, у якому оцінює досягнення поставленої мети, ефективність використаних методів і форм роботи, рівень залученості студентів, труднощі, що виникли, та шляхи їх подолання. Така рефлексія є необхідною умовою професійного зростання майбутнього викладача.

Дотримання запропонованих методичних рекомендацій сприятиме підвищенню якості проведення практичних занять, формуванню професійної компетентності магістрантів і забезпеченню ефективної організації освітнього процесу.

2.3. Методичні рекомендації щодо проведення едвайзерської години

Едвайзерська година є важливою складовою освітнього процесу у закладах вищої освіти, спрямованою на забезпечення індивідуального супроводу здобувачів освіти, їх академічної, професійної та особистісної підтримки. Вона виконує консультативну, організаційну, виховну та комунікативну функції, сприяючи формуванню відповідального ставлення студентів до навчання, розвитку їхньої автономності та здатності до самостійного прийняття рішень.

Метою едвайзерської години є надання студентам бакалаврату системної інформаційної та консультативної допомоги щодо організації освітнього процесу, вибору індивідуальної освітньої траєкторії, вирішення академічних і організаційних питань, а також сприяння їхній адаптації до освітнього середовища та професійному самовизначенню.

Підготовка до проведення едвайзерської години передбачає визначення її теми, мети та завдань відповідно до актуальних потреб академічної групи. Практикант має ознайомитися з нормативними документами закладу освіти (освітньою програмою, навчальним планом, положеннями про організацію освітнього процесу), а також врахувати особливості контингенту студентів, їхній рівень академічної успішності та запити.

Структура едвайзерської години може варіюватися залежно від її змісту, проте доцільно передбачити такі основні етапи: вступ (визначення теми та мети зустрічі), інформаційний блок (надання необхідної інформації), обговорення (відповіді на запитання, дискусія), консультативний етап (індивідуальні або групові рекомендації), підбиття підсумків. Важливо забезпечити логічність, послідовність і доступність подачі інформації.

Зміст едвайзерської години може охоплювати такі питання: організація навчального процесу, вибір дисциплін, правила оцінювання, академічна доброчесність, підготовка до сесії, можливості академічної мобільності, участь у науковій діяльності, особливості проходження практики, питання працевлаштування та професійного розвитку. Також можливе обговорення психологічних аспектів навчання, управління часом, адаптації до освітнього

середовища.

Ефективність едвайзерської години значною мірою залежить від використання інтерактивних форм взаємодії. Доцільно залучати студентів до обговорення, ставити проблемні запитання, використовувати елементи тренінгу, анкетування, роботу в малих групах. Це сприяє формуванню довірливої атмосфери, відкритості та активної участі здобувачів освіти.

Важливим аспектом є дотримання принципів педагогічної етики, конфіденційності та поваги до особистості студента. Магістрант-практикант має проявляти толерантність, уважність до індивідуальних потреб, готовність надати підтримку та сприяти вирішенню проблемних ситуацій.

Під час проведення едвайзерської години доцільно використовувати інформаційно-комунікаційні технології, зокрема презентації, онлайн-платформи, електронні ресурси закладу освіти, що забезпечує доступність і наочність інформації.

Після проведення едвайзерської години магістрант здійснює її аналіз, оцінюючи рівень досягнення поставлених цілей, ефективність комунікації зі студентами, актуальність розглянутих питань і власну діяльність. Результати аналізу доцільно відобразити у звітній документації з практики.

Дотримання зазначених методичних рекомендацій сприятиме ефективній організації едвайзерської години, налагодженню конструктивної взаємодії зі студентами та формуванню професійної компетентності майбутнього викладача.

2.4. Вимоги до складання звітної документації з асистентської практики

Звітна документація з асистентської практики (виробничої) є обов'язковим складником підсумкового оцінювання діяльності магістранта-практиканта та відображає рівень сформованості його професійних компетентностей, здатність до педагогічної діяльності, аналітичного мислення та рефлексії. Усі матеріали мають бути систематизовані, логічно структуровані, оформлені відповідно до вимог академічної доброчесності та подані у встановлені терміни.

Звітна документація повинна відображати як аналітичну, так і практичну складові діяльності магістранта. У межах практикоорієнтованої моделі оцінювання пріоритет надається власній викладацькій діяльності та її рефлексивному осмисленню, які становлять не менше 70% підсумкового балу. Кожен вид роботи оцінюється відповідно до визначеної кількості балів, що у сукупності становлять 100 балів.

До обов'язкових компонентів звітної документації належать:

1) Аналіз навчально-методичного комплексу (НМК) передбачає оцінку його структури, змістового наповнення, методичного забезпечення та системи оцінювання на предмет відповідності програмним результатам навчання, сучасним освітнім вимогам і принципам студентоцентрованого

підходу (8 балів).

2) Аналіз робочої навчальної програми дисципліни, що передбачає характеристику її структури, змісту, відповідності програмним результатам навчання та сучасним освітнім вимогам (8 балів).

3) Аналіз силабусу та анотації вибіркової дисципліни (3 одиниці), який має включати оцінку їх інформативності, логіки побудови, чіткості формулювання цілей, результатів навчання та критеріїв оцінювання (9 балів).

4) Аналіз підручника або іншого навчально-методичного видання, що використовується в освітньому процесі, з урахуванням його науково-методичного рівня, відповідності навчальній програмі та дидактичної доцільності (7 балів).

5) Аналіз відвіданих занять (лекцій, практичних занять та едвайзерської години), що має бути структурованим, містити оцінку змісту, методів навчання, організації діяльності студентів та педагогічної взаємодії (загалом 8 балів).

Особливу увагу у звітній документації слід приділити власній педагогічній діяльності магістранта, яка є основним критерієм оцінювання. Вона включає підготовку та проведення навчальних занять, а також їх рефлексивне осмислення.

Звітна документація має містити план-конспекти проведених занять: двох лекцій (16 балів), двох практичних занять (20 балів) та однієї едвайзерської години (12 балів). План-конспекти повинні бути чітко структурованими, містити тему, мету, завдання, хід заняття, методи й форми роботи, використані ресурси.

Обов'язковим компонентом є самоаналіз проведених занять: двох лекцій (6 балів), двох практичних занять (6 балів) та едвайзерської години (2 бали). Самоаналіз має відображати рівень досягнення поставлених цілей, ефективність застосованих методів, особливості взаємодії зі студентами, труднощі, що виникли, та шляхи їх подолання.

Підсумковим етапом є загальний самоаналіз асистентської практики, у якому магістрант узагальнює набуті результати, оцінює рівень сформованості власних професійних компетентностей, визначає напрями подальшого професійного розвитку.

Усі матеріали звітної документації повинні бути оформлені відповідно до вимог наукового стилю: із дотриманням чіткої структури, логічності викладу, аргументованості висновків, коректного використання термінології. У разі використання джерел необхідно обов'язково робити посилання відповідно до встановлених стандартів.

Звітна документація подається у друкованому та/або електронному вигляді (відповідно до вимог закладу освіти) і підлягає перевірці керівником практики. Оцінювання здійснюється з урахуванням повноти виконання завдань, якості підготовлених матеріалів, рівня самостійності, здатності до рефлексії та ефективності викладацької діяльності.

Дотримання зазначених вимог забезпечує об'єктивне оцінювання

результатів практики та сприяє формуванню професійної компетентності майбутнього викладача, з акцентом на практичну педагогічну діяльність як провідний компонент професійної підготовки.

Розподіл балів за видами діяльності

№ пп	Вид діяльності	Кількість	Бали за 1 аналіз, заняття, захід тощо	Загальна кількість балів
1.	Аналіз НМК	1	8	8
2.	Аналіз робочої навчальної програми	1	8	8
3.	Аналіз силабусу та анотації вибіркової дисципліни	3	3	9
4.	Аналіз підручника	1	7	7
5.	Аналіз відвіданої лекції	2	2	4
6.	Аналіз відвіданого практичного заняття	2	2	4
7.	Аналіз відвіданої едвайзерської години	1	2	2
8.	План-конспект прочитаної лекції	2	8	16
9.	Самоаналіз проведеної лекції	2	3	6
10.	План-конспект практичного заняття	2	8	16
11.	Самоаналіз практичного заняття	2	3	6
12.	План-конспект едвайзерської години	1	12	12
13.	Самоаналіз едвайзерської години	1	2	2
	Разом: 100 балів			

2.5. Форми і методи контролю, критерії оцінювання практики

Контроль проходження асистентської практики (виробничої) здійснюється з метою перевірки рівня сформованості професійних компетентностей практикантів-магістрантів, якості виконання ними навчально-методичних і педагогічних завдань, а також здатності до самостійної викладацької діяльності та рефлексії власного досвіду.

У межах практики застосовуються поточні та підсумкові форми контролю. Поточний контроль здійснюється керівником практики у процесі виконання магістрантом визначених завдань і включає перевірку підготовлених матеріалів, аналіз проведених занять, спостереження за педагогічною діяльністю та консультування. Підсумковий контроль реалізується у формі захисту звітної документації та загального оцінювання результатів практики.

Основними формами контролю є:

- перевірка та оцінювання аналітичних матеріалів (аналіз навчально-методичної документації, підручників, відвіданих занять);
- оцінювання планів-конспектів проведених занять (лекцій, практичних занять, едвайзерської години);
- оцінювання самоаналізу проведених занять;
- оцінювання підсумкового самоаналізу асистентської практики;
- усний захист результатів практики.

Методами контролю є спостереження за педагогічною діяльністю магістранта, аналіз навчально-методичних матеріалів, експертне оцінювання керівником практики, самооцінювання та взаємооцінювання (за необхідності), а також усне обговорення результатів практики.

Оцінювання результатів асистентської практики (виробничої) здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням практикоорієнтованої моделі, відповідно до якої основну частку балів (понад 70%) становить власна викладацька діяльність магістранта та її рефлексивне осмислення.

Критерії оцінювання включають:

1. Аналітична діяльність (0 - 14 балів): оцінюється повнота, структурованість і глибина аналізу навчально-методичної документації та відвіданих занять; уміння виявляти дидактичні особливості освітнього процесу, коректність термінології, самостійність висновків.

2. Планування навчальних занять (0 – 36 балів): оцінюється якість розроблення планів-конспектів лекцій, практичних занять та едвайзерської години; чіткість формулювання мети і завдань, логічність структури заняття, обґрунтованість добору методів і форм роботи, відповідність навчальному контексту.

3. Проведення занять і педагогічна діяльність (як окрема категорія, оцінюється опосередковано через планування та самоаналіз) реалізація навчального процесу оцінюється через ефективність обраних методичних рішень, рівень взаємодії зі студентами, здатність адаптувати навчальний

матеріал до аудиторії.

4. Самоаналіз педагогічної діяльності (0 – 40 балів): оцінюється глибина рефлексії, критичність самооцінки, здатність виявляти сильні та слабкі сторони власної викладацької діяльності, аналіз труднощів і визначення шляхів їх подолання, рівень професійного саморозвитку.

5. Підсумкове узагальнення результатів практики (0 – 10 балів): оцінюється цілісність представлення результатів практики, системність висновків, рівень усвідомлення професійного зростання та перспектив подальшого розвитку.

Передбачається також участь магістрантів у студентській науково-практичній конференції, що розглядається як форма додаткової науково-дослідної активності та сприяє розвитку дослідницьких, аналітичних і комунікативних компетентностей здобувачів освіти. У межах цієї діяльності передбачено можливість отримання додаткових балів до загального рейтингу за асистентську практику: **усна доповідь на конференції оцінюється у 5 балів, а публікація тез доповіді – додатково 5 балів.** Участь у конференції є добровільною, але рекомендується як важливий елемент професійного та академічного розвитку майбутнього викладача.

Підсумкова оцінка за практику формується на основі суми балів за всі види діяльності та відображає рівень готовності магістранта до самостійної педагогічної роботи у закладах освіти.

Дотримання вимог щодо виконання завдань практики, якості звітної документації та активної участі в освітньому процесі є обов'язковою умовою отримання позитивної оцінки.

Практика завершується заліком, який виставляється на основі всіх виконаних здобувачем вищої освіти видів робіт, зазначених у робочій програмі асистентської практики (виробничої).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
		<i>для екзамену (заліку)</i>
90 – 100	A	відмінно (зараховано)
82 – 89	B	добре (зараховано)
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно (зараховано)
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання (незараховано)
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (незараховано)

Обов'язковою формою підсумкової звітності з асистентської практики (виробничої) є підсумкова конференція. Вона є завершальним етапом проходження практики та передбачає публічну презентацію результатів діяльності магістрантів, їхнє професійне обговорення та колективну рефлексію.

Під час підсумкової конференції здобувачі вищої освіти презентують основні результати своєї асистентської практики, зокрема досвід проведення лекцій, практичних занять та едвайзерських годин, аналіз відвіданих занять, а також узагальнення власного педагогічного досвіду, відображене у самоаналізі. Особлива увага приділяється демонстрації сформованих професійних компетентностей, здатності до методичного обґрунтування педагогічних рішень та рефлексії власної діяльності.

Конференція проводиться у форматі відкритого академічного обговорення за участі магістрантів, керівника практики та інших науково-педагогічних працівників. У ході заходу передбачається обмін досвідом між здобувачами освіти, постановка запитань, надання зворотного зв'язку (фідбеку) з боку учасників, а також обговорення сильних сторін і можливих напрямів удосконалення педагогічної діяльності.

Участь у підсумковій конференції є обов'язковою складовою оцінювання результатів практики. Вона розглядається як форма професійної комунікації, що сприяє розвитку академічної культури, навичок публічного виступу та критичного мислення.

Інформація про проведення підсумкової конференції з асистентської

практики (дата, час, формат, програма заходу) обов'язково оприлюднюється на офіційному вебсайті закладу вищої освіти. Така публікація є підтвердженням проведення заходу та слугує документальним доказом його організації в межах освітнього процесу.

Дотримання вимог щодо участі у підсумковій конференції є обов'язковим для всіх магістрантів і враховується при виставленні підсумкової оцінки за асистентську практику (виробничу).

Академічна доброчесність при звітуванні за результатами практики

Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковою умовою проходження асистентської практики (виробничої) та складання звітної документації. Усі матеріали, що подаються магістрантом, повинні бути результатом його самостійної роботи, відображати власний педагогічний досвід, аналітичні спостереження та рефлексивні висновки.

Під час оформлення звітної документації забороняється:

- повне або часткове запозичення текстів без належного посилання на джерела;
- подання чужих навчально-методичних матеріалів як власних;
- використання готових конспектів занять без їхньої адаптації та авторської обробки;
- фальсифікація або спотворення результатів педагогічної діяльності.

У разі використання наукових, навчальних або методичних джерел обов'язковим є коректне оформлення посилань відповідно до встановлених вимог академічного письма. Усі аналітичні матеріали, плани-конспекти та самоаналізи повинні демонструвати індивідуальний внесок магістранта та його професійну рефлексію.

Особлива увага приділяється дотриманню академічної доброчесності під час *публічного звітування на підсумковій конференції*. Презентація результатів практики повинна базуватися виключно на власному досвіді здобувача освіти, бути обґрунтованою, достовірною та не містити неправомірних запозичень. Усі наведені приклади, ілюстрації та висновки мають відповідати реальній педагогічній діяльності магістранта.

Порушення принципів академічної доброчесності під час оформлення звітної документації або публічного захисту результатів практики є підставою для зниження підсумкової оцінки або незарахування практики відповідно до внутрішніх нормативних документів закладу вищої освіти.

Дотримання академічної доброчесності забезпечує об'єктивність оцінювання, формує професійну відповідальність майбутнього викладача та є невід'ємною складовою його академічної культури.

2.6.Список використаної літератури

Документація:

1. Асистентська педагогічна практика студентів (освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»). Робоча програма та інструктивні матеріали /уклад. Д. Д. Герцюк, Л. О. Ковальчук, Т. В. Равчина, С. Б. Цюра. Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 56 с.

2.Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звертання 01.05.2026).

3.Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звертання 01.05.2026).

4.Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Лубни: ЛНУ, 2025. <https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/12/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>

5. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Лубни: ЛНУ, 2025. https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/12/polojennya_orhaniz_proved_praktyky_zdob_vo.pdf

6. Рекомендації про проведення практики здобувачів освіти вищих навчальних закладів України. Міністерство освіти і науки України, Державна наукова установа «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» від 24 квітня 2013 року. Київ, 2013. URL: https://ifk.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/8/2018/03/recom_IZO.pdf (дата звертання 01.05.2026).

7.Стандарт вищої освіти. За спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського рівня) вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>. (дата звертання 01.05.2026).

8.Юган Н. Л., Юніна О. Є. Робоча програма освітнього компоненту «Асистентська практика (виробнича)» (Полтава, 2025).

Основна навчально-методична література:

1. Асистентська (педагогічна у ЗВО) практика [Електронний ресурс]: електрон. метод. рекомендації до проведення практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти /уклад.: Є. Л. Базика, О. С. Данилова, Н. В. Артюхіна, Л. К. Ворнікова. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. 40 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/36318>

2. Асистентська (педагогічна) практика у ЗВО : метод. рекомендації до проведення практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки / уклад. : Н. В. Нагорна,

Л. В.-В. Вейланде. Одеса : Олді+, 2024. 56 с.

3. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. К. : НАУ, 2015. 240 с.

4. Булгакова Н. Б. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник. К. : НАУ, 2012. 204 с.

5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник 2-ге вид., доповн. К. : Академвидав, 2012. 352 с.

6. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

7. Козубовська І. В., Розлуцька Г. М. Психологія і педагогіка вищої школи: управлінські аспекти (навчально-методичний посібник). Ужгород : УжНУ, 2018. 56 с.

8. Кокнова Т. А., Недайнова Т. Б. Стратегія і тактика оформлення лінгвометодичного портфоліо з педагогічної практики: навчальний посібник для іноземних студентів факультету іноземних мов : навч.-метод. посібник. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2019. 160 с.

9. Копусь О. А. Теоретичні засади формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів у вищому навчальному закладі : [монографія]. 2012. 429 с.

10. Лінгвістична підготовка майбутніх фахівців: ефективні технології навчання: монографія / О. Семенов, В. Герман, О. Земка, О. Рудь, Н. Громова, Н. Пономаренко, І. Левенок, М. Ячменик. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 351 с.

11. Недайнова І. В., Дмитренко В. І., Чулганська Є. В., Резнік Н. В. Методичні рекомендації до проходження різних видів педагогічних практик для бакалаврів спеціальності 6.020303 «Філологія» та спеціалістів 7.020303 «Філологія» денної та заочної форми навчання. Луганськ, 2012. 30 с.

12. Педагогічна (асистентська) практика: методичні рекомендації для студентів-магістрантів II року навчання галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія» / уклад. Костів О. М., Сколоздра-Шепітко О. Р. Львів, 2023. 51 с.

13. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Наказ ректора від 23.12.2025 № 165 URL: https://luguniv.edu.ua/assets/2025/12/polojennya_orhaniz_proved_praktyky_zdob_vo.pdf.

14. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII : станом на 11 берез. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

15. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : Наказ М-ва освіти України від 08.04.1993 № 93 : станом на 20 груд. 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.

16. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності. : навчальний

посібник. К. :ДАККиМ, 2010. 244 с.

17. Юніна О.Є. Інноваційні технології викладання іноземних мов у закладах загальної середньої та вищої освіти: : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / О. Юніна ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Полтава : Вид-во: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. – 169 с. – укр. мовою.

Додаткова навчально-методична література:

1. Shekhavtsova, S., Koknova, T., Zhovtani, R., Iaburova, O., Yunina, O., Komlyk, N. (2023). Modern technologies for forming intercultural competence in students of HEIs in the process of professional training. *Revista Eduweb*, 17(2), 177-187 (індексується у Web of Science). DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.15>

2. Yunina O. Artificial intelligence tools in foreign language teaching in higher education institutions. *The Modern Higher Education Review*. 2023. № 8. P. 77 – 90. DOI: <https://doi.org/10.28925/2617-5266.2023.85>

3. Yunina O. Digital tools in foreign language teaching. *Освіта. Інноватика. Практика: науковий журнал*. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Суми: [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2019. Вип. 1 (5). С. 17-22 (https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/15_2019.pdf)

4. Yunina O. Ye. Modern information technologies in distance learning of foreign languages in higher education: challenges and perspectives. *Topical issues of the professional training of a modern teacher of foreign languages and literature: the experiences of domestic HEIs : Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2025. P.140-152. ISBN 978-9934-26-532-7. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-532-7-7>

5. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.

6. Глясенко К. Застосування педагогічних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів філологічних спеціальностей. *Теоретична і дидактична філологія збірник наукових праць. Серія «Педагогіка»*. Переяслав-Хмельницький : «ФОП Домбровська Я. М.», 2016. Випуск 23. С. 4–14. Режим доступу: <https://cutt.ly/G4QOlej>

7. Гронлунд Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Практичний посібник. К.: Навч. метод. центр “Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2005. 312 с.

8. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. К. : Ленвіт, 2003. 273 с.

9. Загнітко А., Коненко І. Особливості пошукових моделей у системі дистанційного навчання мови. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Вип. 50. С. 80-86. Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/philology/article/view/3789>

10. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи: підручник, Київ, ЛПРА-К. 2018. 484 с.
11. Казак І. О. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни: навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
12. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
13. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ Ніланд ЛТД, 2015. 224 с.
14. Кобаль В. І. Методика викладання у вищій школі : навчально-методичний посібник. Мукачево : Вид-во МДУ, 2016. 203 с.
15. Копусь О. А., Горошкіна О. М. Роль лекції в навчанні майбутніх магістрів філології. *Ukrainica VI soucasna ukrajinstica problem jazyka, literatury a kultury Sbornik vedeckych clanku VI. Olomoucké symposium ukrajinstu stredni a vychodni Evropy*. Olomouc, 2014. С. 378–383.
16. Ортинський В., Ортинський І. Педагогіка вищої школи: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2017. 500 с.
17. Перепадя Д. О. Методичні рекомендації з організації та проведення перекладацьких практик на кафедрі іноземних мов ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Лубни: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2026. 35 с.
18. Петранговська Н. Р. Педагогічна практика студентів-магістрантів як одна із складових навчально-виховної діяльності у вищій школі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2008. № (39). С. 75 – 78.
19. Склярова І В. Методичні рекомендації з організації та проведення мовно-комунікативної (навчальної) практики на кафедрі іноземних мов ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» / Держ. закл. „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. Лубни: Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2026. 23 с.
20. Шехавцова С. О. Методичні рекомендації щодо проведення педагогічної та перекладацької практики (англійська мова) / Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. 55 с.
21. Юніна О. Є. Використання відеоконференцій у процесі викладання іноземних мов у ЗВО в умовах дистанційної освіти. *Мова та література в мультикультурному дискурсі: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (пам'яті проф. О. Галича)*. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. С. 243 – 245.
22. Юніна О. Є. Використання інструментів штучного інтелекту у вивченні іноземних мов у закладах вищої освіти. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації* : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції Переяслав, 31 січня 2024. Вип. 101.

C.112 – 115.

23. Юніна О. Є. Використання інтерактивних дощок в процесі викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. *Іноземні мови у професійній діяльності здобувачів вищої освіти* : Матеріали І науково-практичної конференції (25 квітня 2024 р., м. Полтава). Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Вип. 1. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. С. 23 – 24.

24. Юніна О. Є. Освітні технології та методи навчання іноземних мов у сучасній українській школі. *Науковий вісник Донбасу* [електронне наукове фахове видання]. 2019. № 1 – 2 (39 – 40). [https://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/2019/N1-2\(39-40\)/uoesus.pdf](https://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/2019/N1-2(39-40)/uoesus.pdf)

25. Юніна О.Є. Використання інформаційних технологій у процесі викладання іноземних мов у закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання. *Освіта та педагогічна наука*. 2023. № 3 (184). С. 94 – 103. DOI: 10.12958/2227-2747-2023-3(184)-94-103

ДОДАТКИ

Додаток 1. Розписка магістранта про проходження інструктажу з техніки безпеки

Розписка

Я, *Іваненко Іванна Іванівна*, здобувач/-ка вищої освіти ___ курсу другого (магістерського) рівня освітньої програми «*Назва ОП*» спеціальності «*шифр та назва спеціальності*» денної/ заочної форми навчання до початку проходження асистентської практики (виробничої) ознайомився/-лась із матеріалами цільового інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Зобов'язуюсь їх дотримуватися.

Дата

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Додаток 2. Схема аналізу НМК з іноземної мови / літератури

1. Загальна характеристика дисципліни

1. Назва курсу, спеціальність, семестр.
2. Мета і завдання дисципліни.
3. Очікувані результати навчання (знання, уміння, навички, компетентності).

2. Структура та зміст курсу

1. Розподіл годин (лекційні, практичні, самостійна робота).
2. Тематичний план (основні модулі, теми).
3. Актуальність обраних тем (змістовий зв'язок з майбутньою професійною діяльністю).

Методичне забезпечення

1. Робоча програма, силабус, методичні рекомендації.
2. Навчальні матеріали (конспекти, підручники, посібники, електронні ресурси).
3. Чи передбачені інтерактивні методи (дискусії, дебати, кейс-стаді, робота з автентичними текстами, проєкти).

Засоби навчання та технології

1. Використання ІКТ (мультимедіа, онлайн-платформи, подкасти, e-learning).
2. Чи враховано сучасні підходи (комунікативний, інтерактивний, CLIL, blended learning).

Форми контролю та оцінювання

1. Поточний контроль (тести, усні відповіді, письмові завдання).
2. Модульний контроль.
3. Підсумковий контроль (іспит, залік, портфоліо).
4. Відповідність оцінювання очікуваним результатам навчання.

Література та джерела

1. Основна й додаткова література.
2. Наявність сучасних (останні 5–7 років) видань.
3. Використання електронних баз даних, автентичних англомовних джерел.

Сильні сторони НМК

Наприклад: актуальний зміст, різноманітні методи, інтеграція з практикою тощо.

Недоліки та рекомендації

Наприклад: брак електронних ресурсів, мало завдань для самостійної роботи, застаріла література тощо.

Додаток 3. Схема аналізу Робочої навчальної програми з практики усного та писемного мовлення (ПУПМ)

1. Загальні відомості про дисципліну

- 1) Назва курсу, спеціальність, освітня програма.
- 2) Кількість кредитів ECTS, години (аудиторні та самостійна робота).
- 3) Рік/семестр викладання.
- 4) Вид контролю (залік, іспит, тестування).

2. Мета та завдання дисципліни

- 1) Формування мовних, перекладацьких і комунікативних компетентностей.
- 2) Відповідність мети до освітньої програми та стандартів вищої освіти.
- 3) Очікувані результати навчання (знання, уміння, навички, компетентності).

3. Зміст дисципліни

- 1) Тематичне наповнення (розділи, модулі).
- 2) Логіка структурування матеріалу (від базових знань до професійно-орієнтованих).
- 3) Баланс між практичною, теоретичною та перекладацькою складовою.
- 4) Міждисциплінарні зв'язки (лінгвістика, перекладознавство, культурологія, методика викладання мов).

4. Методи навчання

- 1) Традиційні (лекції, практичні заняття, тьюторіали).
- 2) Інтерактивні (групові дискусії, рольові ігри, дебати, перекладацькі тренінги).
- 3) Використання цифрових технологій (онлайн-платформи, мобільні застосунки, корпуси текстів, подкасти).

5. Методи та засоби контролю

- 1) Поточний контроль (тести, вправи, презентації, перекладацькі проєкти).
- 2) Підсумковий контроль (залік, іспит, портфоліо, переклад із коментарем).
- 3) Критерії оцінювання (об'єктивність, прозорість, компетентнісний підхід).

6. Відповідність сучасним освітнім підходам

- 1) Компетентнісний підхід.
- 2) Студентоцентрований підхід.
- 3) Практична орієнтація (зв'язок із майбутньою професійною діяльністю).

- 4) Інтеркультурний компонент (здатність працювати з іноземномовними контекстами).

7. Навчально-методичне забезпечення

- 1) Основна та додаткова література.
- 2) Електронні ресурси.
- 3) Актуальність джерел (сучасні підручники, наукові публікації, автентичні матеріали).

8. Сильні сторони програми

- 1) Чітко сформульовані результати навчання.
- 2) Орієнтація на професійну підготовку перекладача / філолога.
- 3) Використання інноваційних технологій.

9. Виявлені недоліки та рекомендації

- 1) Відсутність певних тем (наприклад, digital translation tools, machine translation).
- 2) Недостатня увага до сучасних культурних та міждисциплінарних аспектів.
- 3) Рекомендації щодо оновлення змісту, методів, джерельної бази.

Технічні параметри аналізу РНП

Параметр	На що звернути увагу
Кредити ECTS	1 кредит = 30 годин. Загальна сума годин має чітко співпадати з кредитами.
Форми контролю	Відповідність методів контролю (тести, есе, іспит) заявленим результатам.
Література	Наявність джерел за останні 5–10 років (бажано також іноземною мовою).
Методи навчання	Використання активних методів (тренінги, дискусії, рольові ігри).

Додаток 4. Схема аналізу силабусу та анотації вибіркової дисципліни

Схема аналізу силабусу

Розділ	Критерії аналізу
Загальні відомості	Чіткість формулювань (назва, кредити, семестр, викладач)
Мета та завдання	Відповідність ОП і компетентнісному підходу
Зміст курсу	Логіка побудови, актуальність тем, співвідношення теорії та практики
Методи навчання	Використання інтерактивних та цифрових технологій
Оцінювання	Прозорість критеріїв, наявність формативного та підсумкового контролю
Ресурси	Сучасна література, онлайн-джерела, мультимедійні матеріали
Відповідність результатів	Наскільки результати навчання співвідносяться з очікуваними компетентностями

Схема аналізу анотації

Розділ	Критерії аналізу
Інформативність	Чи дає коротке уявлення про дисципліну
Цільова спрямованість	Які компетентності формує
Значення для ОП	Як дисципліна інтегрується в програму
Лаконічність	Стислість і чіткість викладу (1–2 абзаци)
Орієнтація на студента	Наскільки зрозуміло пояснено, для чого потрібен курс

Додаток 5. Схема аналізу підручника

Схема аналізу підручника з іноземної мови

Блок аналізу	Критерії оцінювання	Деталізація (на що звернути увагу)
1. Методична концепція	Відповідність CEFR	Чи чітко визначено рівень (A1–C2)? Чи відповідають завдання дескрипторам цього рівня?
	Підхід (Methodology)	Який підхід домінує: комунікативний (CLT), лексичний чи граматико-перекладний?
2. Мовленнєвий контент	Баланс навичок	Чи рівномірно розподілені вправи на <i>читання, аудіювання, письмо, говоріння</i> ?
	Автентичність	Чи є тексти та аудіозаписи «живими» (фрагменти статей, інтерв'ю, оголошень), а не штучно створеними?
	Глосарій та лексика	Наявність тематичних списків слів, сталих виразів (collocations) та фразових дієслів.
3. Мовна компетенція	Граматика	Як подається граматики: дедуктивно (правило => вправа) чи індуктивно (здобувач сам виводить правило з контексту)?
	Фонетика	Чи є вправи на вимову, інтонацію та наголос? Наявність транскрипції.
4. Соціокультурний блок	Culture Study	Чи знайомить підручник з культурою країни, мова якої вивчається (ідіоми, етикет, традиції)?
	Актуальність тем	Чи теми є цікавими для дорослої аудиторії (кар'єра, технології, глобалізація) чи вони застарілі?
5. Структура та дизайн	Навігація	Чи легко орієнтуватися в модулях? Чи є чіткі посилання на граматичний довідник?

	Ілюстративність	Чи фото та ілюстрації допомагають зрозуміти контекст, чи вони мають лише декоративну роль?
6. Супровід та ресурси	Книга вчителя	Наявність детальних планів уроків, ключів до вправ та додаткових ідей.
	Цифровий компонент	Наявність онлайн-платформи, аудіо-додатків, відео-уроків або інтерактивних тестів.

Додаток 6. Схема аналізу відвіданої магістрантом лекції

1. Загальні відомості

Навчальна дисципліна: _____

Тема лекції: _____

Курс, спеціальність: _____

Форма навчання: _____

Дата проведення: _____

Місце проведення: _____

Лектор: _____

2. Зміст та науковий рівень

Актуальність (наскільки матеріал є сучасним та пов'язаним із практикою): _____

Науковість (використання чіткої термінології, посилання на джерела, висвітлення різних поглядів на проблему): _____

Логіка викладу (наявність плану, послідовність думок, аргументація висновків): _____

3. Методика викладання

Структура (чітка структура лекції, логіка викладу, повідомлення літератури до теми або до всього курсу): _____

Методи (поєднання розповіді з візуалізацією (презентації, схеми) чи інтерактивними елементами (запитання до залу): _____

Темп (менеджмент часу): _____

Мова лектора (чіткість, емоційність, культура мовлення, контакт з аудиторією (зоровий, вербальний): _____

4. Робота аудиторії

Дисципліна та залученість (використання прийомів підтримки уваги – цікаві приклади, риторичні запитання, жарти і т. ін. Спонування до запитань з боку студентів): _____

Зворотний зв'язок (зміна темпу, пояснення складних моментів повторно): _____

5. Технічне та дидактичне забезпечення

Мультимедіа (якість презентації, читабельність тексту, доречність зображень): _____

Роздатковий матеріал (якщо був): _____

6. Висновки та рекомендації

Загальна оцінка (чи досягнуто мети заняття): _____

Сильні сторони (що було найбільш вдалим): _____

Пропозиції (що варто покращити): _____

Додаток 7. Схема аналізу відвіданого магістрантом практичного заняття

1. Загальні відомості про заняття

Дата, група, факультет (інститут): _____

Дисципліна: _____

Тема заняття: _____

Тип заняття (засвоєння нових знань, формування вмінь та навичок, комбіноване тощо): _____

Викладач: _____

2. Аналіз цілепокладання

Навчальна мета (чітко формулювання/ не була сформульована): _____

Розвиваюча та виховна мета (чи сприяло заняття розвитку критичного мислення, пам'яті або соціокультурної компетенції?): _____

3. Оцінка структури заняття

Логічна послідовність (перехід від презентації матеріалу до керованої практики): _____

Темп (динаміка, паузи тощо): _____

4. Методичний аспект та зміст

Методи навчання: _____

Робота над видами мовленнєвої діяльності (якщо заняття з іноземної мови):

- *Аудіювання/Читання* (наявність вправ передтекстових, під час читання та післятекстових): _____
- *Говоріння* (співвідношення часу мовлення викладача та здобувачів): _____
- *Письмо* (наявність завдань на письмову комунікацію): _____

Наочність та ТЗН (використання аудіо, відео, інтерактивних платформ, роздаткових матеріалів): _____

5. Взаємодія та управління аудиторією

Форми роботи (індивідуальна, парна, групова, фронтальна): _____

Виправлення помилок (реакція викладача на помилки: негайне виправлення/ відкладене (після вправи): _____

Психологічний клімат: _____

6. Результативність заняття

Контроль знань (перевірка засвоєння матеріалу в кінці пари): _____

Домашнє завдання (пояснення, ідповідність темі заняття): _____

Досягнення мети (чи вдалося реалізувати все заплановане?): _____

Сильні сторони: _____

Рекомендації: _____

Додаток 8.Схема аналізу відвіданої магістрантом едвайзерської години

1. Загальна інформація

Дата, група, факультет (інститут): _____

Едвайзер: _____

Тема зустрічі: _____

Форма проведення: (бесіда, дискусія, тренінг, організаційна зустріч, екскурсія тощо) _____

2. Мета та актуальність

Обґрунтування теми: _____

Цільова спрямованість: _____

3. Зміст та структура заходу

Вступна частина: _____

Основна частина (логічність та послідовність викладу матеріалу; відповідність змісту віковим та психологічним особливостям здобувачів; використання фактів, прикладів із життя, актуальних новин): _____

Заклучна частина (підбиття підсумків, рефлексія): _____

4. Методи та прийоми взаємодії

Стиль спілкування (демократичний, авторитарний, ліберальний): _____

Активність студентів: _____

Інструментарій (використання презентацій, відеороликів, інтерактивних опитувань (Mentimeter, Kahoot), методів арттерапії чи командних ігор): _____

5. Роль едвайзера як модератора

Компетентність: _____

Емпатія та тактовність (реакція едвайзера на гострі питання або зауваження здобувачів): _____

Організаторські здібності (планування часу та простіру зустрічі): _____

6. Результативність та зворотний зв'язок

Досягнення мети (отримання очікуваного результату): _____

Фідбек (можливість здобувачів висловити свою думку щодо почутого): _____

Практична цінність (чи отримали здобувачі конкретні поради або алгоритми дій): _____

7. Висновки та пропозиції

Сильні сторони: _____

Рекомендації: _____

Додаток 9. План-конспект прочитаної лекції

1. Загальні відомості

Навчальна дисципліна: _____

Тема лекції: _____

Курс, спеціальність: _____

Форма навчання: _____

Дата проведення: _____

Місце проведення: _____

Лектор (магістрант-практикант): _____

Керівник практики: _____

2. Мета лекції

(формулюється відповідно до робочої програми дисципліни)

Навчальна: _____

Розвивальна: _____

Виховна: _____

3. Очікувані результати навчання

Після завершення лекції здобувачі освіти повинні:

знати:

- _____
- _____

уміти:

- _____
- _____

4. Тип лекції

(позначити необхідне)

вступна

тематична

оглядова

проблемна

інша: _____

5. Методи навчання

- словесні (пояснення, розповідь, бесіда)
- наочні (презентації, схеми, таблиці)
- проблемний виклад
- елементи дискусії

- інші: _____

6. Обладнання та навчально-методичне забезпечення

- мультимедійна презентація
- дошка / фліпчарт
- роздаткові матеріали
- відео-/аудіоматеріали
- інше: _____

7. План лекції (структура викладу)

1. _____
2. _____
3. _____

8. Зміст лекції

(основні тези відповідно до плану)

1. _____
2. _____
3. _____

9. Контрольні запитання для аудиторії

1. _____
2. _____
3. _____

10. Підсумок лекції

(узагальнення основних положень)

11. Рефлексія (для практиканта)

(коротко: що вдалося, труднощі, зауваження керівника практики)

Додаток 10. Самоаналіз прочитаної лекції

1. Загальні відомості

Навчальна дисципліна: _____

Тема лекції: _____

Курс, спеціальність: _____

Дата проведення: _____

Лектор (магістрант-практикант): _____

Керівник практики: _____

2. Мета проведеної лекції

(коротко сформулювати відповідно до плану-конспекту)

Навчальна: _____

Розвивальна: _____

Виховна: _____

3. Оцінка досягнення мети лекції

(проаналізувати, наскільки реалізовано поставлені цілі)

- Мета лекції досягнута / частково досягнута / не досягнута (потрібне підкреслити)
- Обґрунтування:

4. Аналіз змісту лекції

- відповідність змісту темі та робочій програмі: _____
- логічність і послідовність викладу матеріалу: _____
- науковий рівень та актуальність матеріалу: _____

5. Аналіз методів і форм викладання

- використані методи: _____
- ефективність застосованих методів: _____
- рівень залучення здобувачів освіти: _____

6. Аналіз взаємодії з аудиторією

- активність студентів під час лекції: _____
- характер зворотного зв'язку: _____
- труднощі комунікації (за наявності): _____

7. Використання навчально-методичних засобів

- мультимедійні засоби: _____

- наочні матеріали: _____
- ефективність їх застосування: _____

8. Труднощі, що виникли під час проведення лекції

9. Самооцінка професійної діяльності

(власна оцінка викладацької роботи)

- рівень підготовки: _____
- впевненість під час викладання: _____
- сильні сторони: _____
- аспекти, що потребують удосконалення: _____

10. Висновки та напрями вдосконалення

(узагальнення досвіду та план професійного розвитку)

Додаток 11. План-конспект проведеного практичного заняття

1. Загальні відомості

Навчальна дисципліна: _____

Тема практичного заняття: _____

Курс, спеціальність: _____

Форма навчання: _____

Дата проведення: _____

Місце проведення: _____

Викладач (магістрант-практикант): _____

Керівник практики: _____

2. Мета практичного заняття

Навчальна: _____

Розвивальна: _____

Виховна: _____

3. Очікувані результати навчання

Після завершення заняття здобувачі освіти повинні:

знати:

- _____
- _____

уміти:

- _____
- _____

4. Тип практичного заняття

(позначити необхідне)

- закріплення знань
- формування умінь і навичок
- аналіз і інтерпретація матеріалу
- проблемно-пошукове
- інше: _____

5. Методи навчання

- робота в групах / парах
- дискусія / обговорення
- аналіз тексту / кейсу
- проблемні завдання
- інтерактивні вправи
- інші: _____

6. Обладнання та навчально-методичне забезпечення

- навчальні тексти / матеріали
- презентація
- роздаткові матеріали
- мультимедійні засоби
- інше: _____

7. План заняття (структура)

1. Організаційний етап
2. Актуалізація опорних знань
3. Постановка навчальних завдань
4. Основна частина (виконання практичних завдань)
5. Узагальнення та систематизація
6. Підбиття підсумків

8. Хід заняття

1. Організаційний етап

2. Актуалізація знань

3. Основна частина (практичні завдання)

4. Обговорення результатів

5. Підбиття підсумків

9. Завдання для студентів

1. _____
2. _____
3. _____

10. Контроль і оцінювання

- форма контролю: _____
- критерії оцінювання: _____

11. Висновок (для викладача-практиканта)

Додаток 12. Самоаналіз проведеного практичного заняття

1. Загальні відомості

Навчальна дисципліна: _____

Тема практичного заняття: _____

Курс, спеціальність: _____

Дата проведення: _____

Викладач (магістрант-практикант): _____

Керівник практики: _____

2. Мета проведеного практичного заняття

(відповідно до плану-конспекту)

Навчальна: _____

Розвивальна: _____

Виховна: _____

3. Оцінка досягнення мети заняття

- **Мета заняття:** досягнута / частково досягнута / не досягнута
- **Обґрунтування:**

4. Аналіз організації заняття

- структура заняття: _____
- логічність етапів: _____
- дотримання часових меж: _____

5. Аналіз методів і форм роботи

- використані методи навчання: _____
- ефективність їх застосування: _____
- доцільність обраних форм роботи: _____

6. Аналіз активності здобувачів освіти

- рівень залученості студентів: _____
- характер взаємодії в аудиторії: _____
- труднощі у залученні студентів (за наявності): _____

7. Використання навчально-методичних засобів

- ефективність застосованих матеріалів: _____
- роль мультимедійних засобів: _____

8. Труднощі під час проведення заняття

9. Самооцінка викладацької діяльності

- рівень підготовки до заняття: _____
- впевненість під час проведення: _____
- сильні сторони заняття: _____
- аспекти, що потребують удосконалення: _____

10. Висновки та професійні перспективи

(узагальнення досвіду та напрями вдосконалення)

Додаток 13. План-конспект проведеної едвайзерської години

1. Загальні відомості

Освітній заклад: _____

Академічна група: _____

Тема едвайзерської години: _____

Дата проведення: _____

Час проведення: _____

Едвайзер (магістрант-практикант): _____

Керівник практики: _____

2. Мета едвайзерської години

Інформаційна: _____

Організаційна: _____

Виховна / мотиваційна: _____

3. Очікувані результати

Після проведення едвайзерської години здобувачі освіти **повинні**:

- бути поінформованими щодо _____
- усвідомлювати _____
- володіти навичками _____

4. Форма проведення

(позначити або доповнити)

бесіда

консультація

дискусія

тренінговий елемент

змішана форма

інше: _____

5. Методи роботи

- інформаційне повідомлення
- діалог / обговорення
- відповіді на запитання
- робота з кейсами (за потреби)
- інші: _____
- _____

6. План проведення едвайзерської години

1. Організаційний момент

2. *Вступне слово та визначення теми*
3. *Основний інформаційний блок*
4. *Обговорення та відповіді на запитання*
5. *Індивідуальні консультації (за потреби)*
6. *Підбиття підсумків*

7. Зміст основного блоку

8. Питання для обговорення

1. _____
2. _____
3. _____

9. Очікувані труднощі / ризики (за наявності)

10. Підсумок едвайзерської години
(коротке узагальнення результатів)

11. Висновок магістранта-практиканта

Додаток 14. Самоаналіз проведеної едвайзерської години

1. Загальні відомості

Освітній заклад: _____

Академічна група: _____

Тема едвайзерської години: _____

Дата проведення: _____

Едвайзер (магістрант-практикант): _____

Керівник практики: _____

2. Мета проведеної едвайзерської години

(відповідно до плану-конспекту)

Інформаційна: _____

Організаційна: _____

Виховна / мотиваційна: _____

3. Оцінка досягнення мети

- *Мета едвайзерської години:* досягнута / частково досягнута / не досягнута
- *Обґрунтування:*

4. Аналіз організації проведення

- логічність структури заняття: _____
- відповідність запланованому ходу: _____
- ефективність розподілу часу: _____

5. Аналіз змісту та інформаційного наповнення

- актуальність і зрозумілість інформації: _____
- відповідність потребам студентів: _____
- рівень сприйняття матеріалу: _____

6. Аналіз взаємодії зі студентами

- активність здобувачів освіти: _____
- характер комунікації: _____
- рівень залученості аудиторії: _____

7. Використані методи роботи

- ефективність обраних методів: _____
- доцільність форм проведення: _____

- труднощі у реалізації методів (за наявності): _____

8. Труднощі під час проведення едвайзерської години

9. Самооцінка професійної діяльності

- рівень підготовки: _____
- впевненість у ролі едвайзера: _____
- сильні сторони проведення: _____
- аспекти, що потребують удосконалення: _____

10. Висновки та професійні перспективи

(узагальнення досвіду та рефлексія)

Додаток 15. Самоаналіз асистентської практики

Загальні відомості:

1. Термін проходження практики (*дати*).
2. База практики (*університет, кафедра, дисципліни*).
3. Керівник практики (*науковий ступінь, вчене звання, посада, ППП*).

Мета та завдання практики:

1. Чи були досягнуті поставлені цілі?
2. Які завдання вдалося реалізувати повністю, частково, які – ні? Чому?

Організаційний аспект:

1. Як було організовано роботу (*зв'язок із керівником практики, планування по тижнях, документація*)?
2. Чи вдалося поєднати навчання, викладання та наукову діяльність?

Навчально-методична діяльність:

1. Аналіз НМК, робочої програми дисципліни, силабусів, підручників: що нове і відкрити для себе?
2. Розробка планів практичних занять: які методи виявилися найбільш ефективними?

Педагогічна діяльність:

1. Відвідування занять викладачів: які методичні прийоми були найціннішими?
2. Проведення власних практичних занять: що вдалося, які виникли труднощі, як студенти реагували?
3. Робота з аудиторією (*мотивація, дисципліна, залучення студентів*).

Виховна та організаційна робота:

1. Відвідання та проведення едвайзерської години: які проблеми/питання вдалося вирішити?
2. Чи вдалося створити довірливу атмосферу зі студентами?

Науково-дослідна діяльність:

1. Підготовка тез до конференції: що додала ця робота до мого професійного розвитку?
2. Участь у конференції: які навички вдалося відпрацювати?

Проблеми та труднощі:

- 1.3 якими перешкодами я зіткнувся/зіткнулася (*методичними, організаційними, психологічними*)?
2. Як їх вдалося (або не вдалося) подолати?

Результативність практики:

1. Які професійні та особистісні компетентності були сформовані/розвинені?
2. Чи змінилося моє бачення майбутньої викладацької діяльності?

Висновки та перспективи:

1. Мої головні досягнення за час практики.
2. Що потрібно вдосконалювати (методика, робота зі студентами, самоорганізація)?
3. Як досвід асистентської практики вплине на мою подальшу наукову й педагогічну діяльність?

Методист асистентської практики (виробничої) _____

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА РОБОТИ МАГІСТРАНТА-ПРАКТИКАНТА

Підпис керівника практики _____

Завідувач кафедри _____

Навчально-методичне видання

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА (ВИРОБНИЧА)

**Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузей знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки,
А Освіта,
спеціальностей В 11 Філологія (за спеціалізаціями),
А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

За редакцією авторів
Дизайн обкладинки – Юніна Є.О.

© Юган Н. Л., Юніна О. Є., 2026
© ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса
Шевченка», 2026